

Seznam příloh

Příloha č. 1: Otázky polostrukturovaného rozhovoru pro kvalitativní výzkum

Příloha č. 2: Ukázka rozhovoru

Příloha č. 1: Otázky polostrukturovaného rozhovoru pro kvalitativní výzkum

1. rozhodování ohledně studia

Co bylo tvou motivací přihlásit se na pedagogickou fakultu?

Byla to pro tebe první volba? Jaké byly další možnosti? Kam ses hlásil/a? Kam ses dostal/a? Jak probíhalo rozhodování?

Jak tvoje rozhodnutí studovat na pedagogické fakultě vnímalo tvoje nejbližší okolí (například přátelé, rodina, spolužáci).

Jak sis představoval/a první rok studia na pedagogické fakultě? Bylo tvoje očekávání odlišné od toho, co jsi do této chvíle stihl/a zažít?

2. studium na pedagogické fakultě

Co tě mile nebo nemile překvapilo?

Bylo pro tebe studium v prvním ročníku motivující k tomu stát se učitelem nebo učitelkou?

Bez ohledu na to, zda chceš/nechceš, chtěl/a jsi nebo nechtěl/a jsi stát být učitelkou, chceš teď více než při vstupu na fakultu? Jak by to muselo vypadat, aby studium případně motivující bylo, pokud tomu tak není?

Myslíš si, že tě fakulta dostatečně připraví na profesi?

Zařadil/a by ses mezi „šikovnější“ studenty/studentky oproti tvým spolužákům?

Je něco, co ti ve studiu chybí?

Myslíš si, že obory na pedagogické fakultě jsou méně náročné než na jiných fakultách? Jak hodnotíš náročnost fakulty?

3. učitelství

Chystáš se stát se učitelem/učitelkou? Pokud ano, proč? Pokud ne, proč?

Myslíš, že začneš učit už během studia, nebo až po jeho dokončení?

Pokud se chystáš učit, kde? Vesnice/město; základní škola/gymnázium, klasická/alternativní škola. Jak si svou učitelskou budoucnost představuješ?

Diskutuješ o učitelství se svými spolužáky z ročníku? Pokud ano, máš pocit, že se spíše chystají, nebo nechystají učit?

Máš nějaký plán B, pokud by učitelská cesta nakonec nevyšla?

Jaké jsou podle tebe kladné a stinné stránky učitelského povolání v Česku?

Máš svůj vlastní učitelství vzor? Reálný nebo fiktivní? Jak vypadá?

Máš nějakého učitele nebo učitelku v rodině?

Máš nějakou vlastní pedagogickou zkušenost? Doučování, letní tábory, skautské aktivity?

Pokud ano, myslíš, že to nějak ovlivnilo tvůj vztah k učitelství nebo k práci s dětmi?

Registruješ teď v posledních letech nějaké projekty, spolky nebo organizace, které se učitelství týkají? Sleduješ jejich aktivity? Myslíš si, že tě v něčem ovlivňují?

Příloha č. 2 - Ukázka rozhovoru

Co bylo tvojí motivací přihlásit se na ped'ák?

Prvotně to byla škola na jistotu. Hlásil jsem se na jeden ped'ák pražskej... a potom jsem se hlásil na pražský a plzeňský práva. Potom se mi ty preference otočily. Když jsem se v červnu rozhodl jít na ped'ák, tak jsem byl už přijatej na pražský práva. Nakonec se to právě změnilo, protože jsem se rozhodl, že chci jít učit.

Co byla ta myšlenka, která tě přiměla jít na ped'ák místo práv?

Asi možná to, že mám učitelství v rodině. Mám staršího bráchu, který učí a tátu ředitele. Ale asi to rozhodující nebylo, spíš to asi odradí člověka. Nějak to prostě víc sedělo ke mně. Jsem celkem sociální člověk. Na střední jsem měl spoustu kontaktů, jezdil jsem na adapt'áky, kde jsem pomáhal a vlastně i s bráchou jeden vlastní tábor. Ten moment, kdy jsem se rozhodl jít na ped'ák, byl, když se dělal ten tábor, tak jsem si uvědomil, že to chci dělat.

Dostal ses na všechny školy, na které ses hlásil?

Na všechny.

Jak tvoje rozhodnutí studovat na ped'áku vnímalo tvoje nejbližší okolí? Rodina, přátelé, spolužáci?

Docela se divili, protože jsem se na střední dost učil. Tak se hlavně vrstevníci divili, když mi to učení šlo, že jsem nešel na ty práva. Ale je to asi tím, že na tom gymplu to bylo hodně o prestiži. Třeba, když se vybíraly semináře podle toho, jestli chce třeba na práva nebo na medicínu, tak to není o tom, co člověka baví, ale spíš tam hraje roli ta prestiž. Tak se divili, že když jsem se tam dostal a mám tu možnost tam jít, tak že jsem si vybral ped'ák. Moji rodiče to pochopili a dost to podporovali.

Jak to máš teda s tím učitelstvím v rodině?

Mamka učila taky. Mám dva starší sourozence, tak učila předtím, než je měla. Ona nemá vejšku, ale udělala si pedagogický minimum, aby mohla učit.

Když ti vrstevníci reagovali. Jaký na to měli pohled...práva versus ped'ák?

Hodně zmiňovali finanční stránku. To se jim asi nikdo ani nediví. Je skoro jasné, že člověk se bude chtít více finančně zajistit. A taky asi mi přijde, že učitelství není bráno správně, že se to nebere jako vážné povolání. Musím ale říct, že tohle mínění je už na úpadku, protože do toho učitelství chodí lidi, co chtějí něco změnit, a i na ty fakulty chodí lidi, kteří chtějí učit.

Určitě sis nějak představoval ten prvák. Dokázal bys mi říct, jestli se nějak lišilo to, co jsi tady zažil vůči tomu, co jsi čekal? Jsou tam nějaké rozdíly?

Já jsem si to očekávání nedělal úplně podle sebe, ale spíš jsem slyšel od spoustu lidí, že pedák není škola, která by mě někam dál posunula, ale většinou to šlo od lidí, který s tím neměli moc zkušeností, takže jsem moc nebral tyhle represivní tvrzení... a nechal jsem se spíš překvapit. I přestože jsem neměl žádná očekávání, tak mě ta škola hodně překvapila, že to není žádná dávačka. Hlavně ta angličtina, jsem nečekal, že to bude až tak náročné a způsob, jak jsou koncipovaný ty společenský vědy... v prváku jsme měli doktora Samka, tak mě to hodně překvapilo a posunulo. Celý je to tady mnohem vřelejší, než kdybych šel na ty práva.

Je tady něco, co tě nemile překvapilo?

Nekuřáckej dvorek je mnohem hezčí než kuřáckej... Nic mě tady nenapadá, co by mi tady nevyhovovalo. Samozřejmě každá škola má svoje úskalí a to, že jsem měli ekonomii, což není můj šálek kávy, tak na každý škole jsou předměty, který ti nevyhovují.

Myslíš si, že studium v prváku je pro tebe motivující stát se učitelem?

Nemyslím si, že by mě to demotivovalo, ale na druhou stranu, když sem přijde člověk, který neví, tak mu to názor nezmění. V mnoha ohledech je to stále hodně podobné střední škole. Na začátku se nás snaží obohatit o ty akademický zkušenosti předmětů, který budeme učit. Nic mě tady úplně v těch předmětech nemotivuje k tomu učitelství, možná jen ten doktor Samek. Přijde mi, že dost lidí to trošičku odradilo zatím, i když se ti učitelé snaží nám dávat trošku didaktický vložky. Přístup některých učitelů mě vlastně docela dost motivuje. Asi jsem trochu víc rozhodnutý jít učit... z praktičtějšího hlediska...než před nástupem na fakultu.

Myslíš si, že tě pedák dokáže dobře připravit na učitelství?

Myslím si, že pedák udělá všechno, co může, ale potom dál to asi není na té škole. Je to o člověku, jestli teda chce jít učit, nebo ne. Když člověk není stavěný na to učit a má plno předností někde jinde, tak ho to nezmění. Ale když člověk chce učit, tak mu v tom pedák dost pomůže.

Jak bys ohodnotil svoje studentské sebevědomí? Myslíš, že jsi průměrný, naprůměrný, podprůměrný student?

Já si myslím... dost dobrý, nechci, aby to znělo samolibě. Myslím si, že jsem docela chytřej člověk. Nejsm ten typ, že bych vždycky věděl a psal si poznámky. Spíš se snažím těm látkám porozumět a nějak si to spojit. Ne že bych vždycky dával pozor a seděl v první lavici, ale jsem člověk, kterej to zvládne dobře.

Vnímáš nějaký rozdíl, co se týče soutěživosti mezi studenty, základy společenský věd versus angličtina? V čem jsi ty lepší?

Myslím si, že v ZSV, protože to byla moje první volba. Angličtina mi přijde taková víc kompetitivnější, protože tam je více to středoškolské učení. Přednáška, potom semináře, kde se dělají ty cvičení. ZSV je více o těch přednáškách. V ZSV nejsou tolik vidět ty rozdíly, kdo tomu rozumí a kdo tolik ne.

Je něco, co ti ve studiu chybí?

Asi ne. Ještě se setkám s hodně předměty v dalších ročnících a tak. Přijde mi, že je to v pohodě.

Myslíš si, že obory na ped'áku jsou míň náročnější než na jiných fakultách? Nebo jak bys hodnotil jejich náročnost?

Určitě bych ho zařadil o dost výš než lidi, co na ped'áku v životě nebyli. Obecné mínění je, že to je hodně lehká škola. Pak záleží na každé katedře. To ZSV není tak náročný, což mě trochu mrzí, ale každý si to může udělat, jak chce, může víc číst a tak. U angličtiny jsem naopak čekal, že to bude o něco lehčí. Co vím od kamarádu tak je to třeba srovnatelné s FSV.

Co je to, co tě láká na tom, být učitelem?

Nikdy moc neplánuju dopředu a spíš se nechám překvapit, co se stane. Momentálně plánuju jít učit a nejvíc se mi asi líbí ta idea, že ta práce má smysl, že bych mohl vychovávat budoucí generace, že se mi líbí ta vidina toho, že se budu celý život pohybovat mezi mladýma lidma a budu si moct všimát, jak se mění ty pohledy na všechno. Třeba to ZSV na střední nás učil dost mladej učitel a i když byl v hodně věcech nepoužitelný, tak mě to nadchl ten způsob, jakým nás to učil.

Co bylo dobré na tom způsobu, jak vás učil?

Asi to, že nás nutil přemýšlet nad těma věcmá. Nebylo to zas tak tolik nabytý faktografickejma věcmá, ale že do toho byl hodně zapálený. Věnoval se hodně filozofii a mě potom vlastně i to celý ZSV hrozně nadchlo. Hlavně, že ten předmět má obsahově strašně hodně co nabídnout. Člověk musí rozumět všemu, aby to mohl učit. Bylo vidět, že ho to baví, a tím pádem jsem se nechtěl věnovat jenom jedné části, třeba právní vědě, ale chtěl jsem toho víc a nedělat stále dokola jednu a tu samou věc.

Myslíš si, že začneš učit už během studia? Nebo počkáš až po titulu?

Určitě bych chtěl učit při studiu. Já už teď mám nějaký pedagogické zkušenosti, i když takové pofidérní. Učil jsem na kytaru a tak. Přijde mi super, že to můžu takhle už propojit a nějak se formovat.

Jako učitel se vidíš spíš na vesnici nebo ve městě? Základka nebo gympl? Klasická nebo alternativní škola?

Chtěl bych učit na gymplu. Hlavně bych chtěl starší děti, spíš ten vyšší gympl. Nevím, jestli bych měl trpělivost s mladšíma dětma. Ty předměty, co mám, bych byl schopnej dobře učit až pro ty starší studenty, aby jim to předalo co nejvíc. Ten gympl je mi hodně sympatickej.

Mluvíš o tom učitelství se svými spolužáky? Bavíte se o tom? Chystají se spíše učit nebo ne?

Jo, bavíme se o tom dost. Řekl bych, že s kamarády, co tady mám, se o tom bavíme dost a ani jim to nevadí. Nebavíme se tady jako třeba o didaktických způsobech úplně, ale třeba o tom, jak jsme to měli my nebo jak bychom asi tak plus mínus učili.

Jaké jsou podle tebe kladné nebo stinné stránky učitelství v Česku?

Přijde mi, že je to povolání, kterým se pohrdá, ale mění se to a dá se dojít k tomu, že učitel bude váženým člověkem. Přijde mi, že to není zas tak dobře finančně hodnocená práce. Což na druhou stranu, jsou tady učitelé, který jsou vyloženě špatný, a kdybych si představil, že by měli hodně peněz, tak to by mi hodně vadilo. Spíš by měl člověk učit ze zájmu a ne kvůli penězům. Díky tomu, že to není zas tak dobře placený, tak se do toho pohnou lidi, co chtějí učit. Je tam hodně věcí, se kterýma se musí člověk vypořádat, že když má dítě blbý rodiče, tak to prostě musí nějak domluvit. Když to vidím u bráchy nebo u táty, kolik s tím mají starostí, tak je toho hodně, ale asi to k tomu patří.

Na co by se třeba dalo přilákat více lidí do učitelství?

Mně se líbí, že může člověk trávit čas s mladejma lidma a předávat jim svoje poznatky, na druhou stranu se může furt učit i od nich. Přijde mi, že jak je ten svět přehlčený teď, tak kdyby chtěl jít někdo jako učit, tak se jim spíš řekne, ať se vším skončí, jak je to teď hodně negativní.

Co to vlastně znamená pro práci učitele, když je teď těch informací strašně moc?

Dobrá otázka. Myslím si, že by se toho učitel neměl bát. Měl by se snažit ty mladý lidi nějak nasměrovat a naučit je se pohybovat v tom světě. I když ten učitel má nějaký ty svoje předměty, tak se s dětmi baví i mimo to a do určitý míry je i vychovává a má velký dopad.

Jaké všechny učitele máš vlastně ve vlastní rodině...?

Brácha, tatka, mamka.

Máš nějakou vlastní pedagogickou zkušenost? Učil jsi tedy na kytaru...

Letní tábory. Je to ministrantský tábor, který zakládal můj táta s farářem. Pak to přebral můj brácha a já to teď s ním dělám asi čtyři roky. Předtím jsem tam dvanáct let jezdil jako účastník.

Registruješ v posledních letech nějaké spolky, projekty, nebo organizace, které se věnují učitelství?

Otevřeno, kde jsem relativně krátkou dobu, ale jinak asi ne.